

Organ	Landstingsfullmäktige
Plats	Fullmäktigesalen, Stadshuset, Västerås
Tidpunkt	Onsdagen den 23 november 2016

§ 127 Sammanträdet öppnas

Glenn Andersson, fullmäktiges ordförande, hälsar ledamöter, ersättare och åhörare välkomna till dagens sammanträde och förklarar mötet öppnat klockan 09.00.

§ 128 Närvaro

Bilaga 1 Närvaron kontrolleras genom att ledamöter och tjänstgörande ersättare loggar in i mötessystemet.

Ordföranden föreslår fullmäktige att ledamöter och ersättare får träda i och ur tjänst under sammanträdet gång.

Fullmäktige beslutar

1. Fullmäktige godkänner ordningen.

§ 129 Utseende av två justerare att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll

Fullmäktige beslutar

1. Helena Hagberg (L) och Malin Gabrielsson (KD) utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll den 1 december klockan 10.00 i Landstingshuset Västerås. Helena Hagberg kommer vara frånvarande del av dagen, vid hennes frånvaro utses Maria Dellham (M) som justerare.

§ 130 Avsägelse av uppdrag

- a) Vivi Rönnberg (S), Hallstahammars kommun, har i skrivelse inkommen 2016-10-20 avsagt sig uppdraget som ledamot i landstingsfullmäktiges västra valkrets, ledamot i Västmanlands teater samt ersättare i gemensamma kostnämnden från och med 2017-01-01 (LTV161500).
- b) Görel Korkman (S), Västerås kommun, har i skrivelse inkommen 2016-10-26 avsagt sig uppdraget som ledamot i landstingsfullmäktiges östra valkrets (LTV161530).
- c) Miguel Zuniga (S), Västerås kommun, har i skrivelse inkommen 2016-10-24 avsagt sig uppdraget som ersättare i landstingsfullmäktiges östra valkrets (LTV161522).
- d) Lars Andersson (S), Skinnskattebergs kommun, har i skrivelse inkommen 2016-11-02 avsagt sig uppdraget som ersättare i landstingsfullmäktiges västra valkrets samt uppdraget som juryman i tryckfrihetsmål 1:a gruppen (LTV161577).
- e) Evelina Goderholt (M), Västerås kommun, har i skrivelse inkommen 2016-11-07 avsagt sig uppdraget som nämndeman vid Förvaltningsrätten Uppsala (LTV161608).

- f) Laila Jarstorp (L), Skinnskattebergs kommun, har i skrivelse inkommen 2016-11-10 avsagt sig uppdraget som ersättare i landstingsfullmäktiges västra valkrets samt ledamot i patientnämnden (LTV161631).
- g) Mari-Louise Hytter (S), Arboga kommun, har i skrivelse inkommen 2016-11-16 avsagt sig uppdraget som ledamot i landstingsfullmäktiges västra valkrets från 2017-01-01 samt ersättare i övervakningsnämnden (LTV161674).
- h) Harald Linton (L), Västerås kommun har i skrivelse inkommen 2016-11-16 avsagt sig uppdraget som ersättare i landstingsfullmäktiges östra valkrets (LTV161683).

Fullmäktige beslutar

1. Anhållan under punkt a) - h) beviljas.

§ 131 Anmälningar från Länsstyrelsens protokoll

- a) Länsstyrelsen har som efterträdare till Görel Korkman (S), Västerås kommun, som ny ledamot i landstingsfullmäktiges östra valkrets utsett Kjell Henriksson (S), Västerås kommun.
- b) Länsstyrelsen har som efterträdare till Miguel Zuniga (S), Västerås kommun, som ny ersättare i landstingsfullmäktiges östra valkrets utsett Owen Olofsson (S), Västerås kommun,
- c) Länsstyrelsen har som efterträdare till Lars Andersson (S), Skinnskattebergs kommun, som ny ersättare i landstingsfullmäktiges västra valkrets utsett Kjell Persson (S), Arboga kommun.
- d) Länsstyrelsen har som efterträdare till Vivi Rönnberg (S), Hallstahammars kommun, som ny ledamot i landstingsfullmäktiges västra valkrets från och med 2017-01-01 utsett Mari-Louise Hytter (S) Arboga kommun. Vidare har Jenny Larsson Björnberg (S), Norbergs kommun, utsetts som ny ersättare efter Mari-Louise Hytter i landstingsfullmäktiges västra valkrets från och med 2017-01-01.
- e) Länsstyrelsen har som efterträdare till Laila Jarstorp (L), Skinnskattebergs kommun, som ny ersättare i landstingsfullmäktiges västra valkrets utsett Gabriella Thies (L), Västerås kommun. Vidare har Harald Linton (L), Västerås kommun utsetts till ny ersättare i landstingsfullmäktiges östra valkrets.

Fullmäktige beslutar

1. Informationen noteras.

§ 132 Anmälningsärenden

- a) Protokoll från sammanträde i Patientnämnden 2016-10-10.
- b) Investeringsplan och låneram för AB Västerås Lokaltrafik för perioden 2017-2019.
- c) Investeringsplan och låneram för Folk tandvården Västmanland AB för perioden 2017-2019.

Fullmäktige beslutar

1. Anmälningsärendena läggs till handlingarna.

§ 133 Handläggning av motioner

- a) Motion från Birgitta Andersson m.fl. (C) inkommen 2016-10-24 om att stoppa artiklar som innehåller mikroplaster. Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande (LTV 161517).
- b) Motion från Helena Hagberg (L) inkommen 2016-11-09 om att införa ersättning för rondning i särskilda boenden (LTV 161623).

Fullmäktige beslutar

1. Informationen noteras.

§ 134 Information

Landstingsrådet Hans Jansson (V) inleder med en kort beskrivning av bakgrunden till bildandet av forsknings- och innovationsstiftelsen Inventum. Caroline Drabe, Inventums ordförande informerar om uppdraget och uppbyggnaden av arbetet med den nya stiftelsen.

Kent Nilsson, Centrum för klinisk forskning, Marie Liljeberg Hjälpmedelscentrum och Kerstin Berg Mören från Centrum för kommunikation informerar om olika forskningsprojekt. Anders Åkerström, LTV innovation berättar om hur LTV innovation kan bidra.

Ärenden beredda av Landstingsstyrelsen

§ 135 Byte av namn från Landstinget Västmanland till Region Västmanland

LTV 160821

Sammanfattning

Landstinget har ansökt om att få ta över det regionala utvecklingsansvaret från staten från 1 januari 2017. Samtliga länets kommuner har tillstyrkt landstingets ansökan. Regeringen beslutade i april om en lagrådsremiss med förslag att Västmanland ska få ta över det regionala utvecklingsansvaret. I förslaget ingår att landstinget får besluta om att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen betecknas regionfullmäktige och regionstyrelse. I samband med val ska beteckningen landstingsfullmäktige fortfarande användas.

Beskrivning av ärendet

Den 1 januari 2017 tar Landstinget Västmanland över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen och bildar det som i dagligt tal kallas regionkommun. Den i grunden stora förändringen med ett övertagande av det regionala utvecklingsansvaret från staten är att det får en starkare demokratisk styrning under ett direktvalt fullmäktige med en styrelse.

Det förändrade uppdraget innebär att organisationen får ett tydligare ansvar för att leda utvecklingen i Västmanland och ska verka i en bredare roll, i relationer med bland annat kommuner, länsstyrelsen och näringslivet. Ett namnbyte från Landstinget Västmanland till Region Västmanland, det vill säga där regionbegreppet tydligt framgår, gör det möjligt att internt och externt uttrycka att organisationen axlar

detta ansvar och företräder länet. Bytet markerar en förändring som samtliga kommuner och landstinget arbetat för under lång tid.

I Sverige finns idag tio regioner, samtliga med ordet "region" i sitt namn. Genom att ordet region används i namnet blir regionbildningen synlig och satt i sitt sammanhang, både för invånare och för nationella och internationella samarbetspartners. Inför att Västmanland sannolikt så småningom ska ingå i en större region är medarbetare, invånare och samarbetspartners redan bekanta med begreppet region.

Ärendet återremitterades på landstingsfullmäktige i juni för att behandlas i samband med behandlingen av kompletteringsbudgeten vid fullmäktiges sammanträde i november.

Invånarperspektiv

Ett namnbyte skapar möjlighet för invånarna att få större vetskap om vad som är regionens uppdrag och hur det berör dem. Landstinget är med all rätt starkt förknippat med vården. Regionbildningen och namnbytet kan göra även de övriga uppdragen tydligare. Eftersom invånarna är med och finansierar regional utveckling är det bra att detta kärnområde lyfts fram, och då är ett namnbyte en tydlig signal. Ett namnbyte kan ge möjlighet att öka kännedomen om organisationens breda uppdrag, en bild som blir särskilt viktig ur demokratiskt perspektiv.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnadsmedvetenhet har varit en utgångspunkt för namnbytet. En kostnadskalkyl är framtagen och kommer att behandlas vid Landstingsstyrelsens nästkommande sammanträde. Kostnaderna beräknas till mellan 2,4 och 2,7 miljoner kronor.

Miljökonsekvenser

Vid konsekvensanalysen och val av tillvägagångssätt för hantering av ett namnbyte har hänsyn tagits till miljöaspekterna, exempelvis vid utbyte av kläder.

I ärendet yttrar sig

Denise Norström (S), Tomas Högström (M), Maria Liljedahl (SD), Birgitta Andersson (C), Helena Hagberg (L), Pernilla Rinsell (MP), Malin Gabrielsson (KD), Hans Jansson (V), Mikael Andersson Elfgren (M), Sverre Linton (M), Susanne Henning Aihonen (M), Olof Walldén (S), Kenneth Östberg (S), Mikael Peterson (S), Dan Avdic Karlsson (V), Andreas Weiborn (M), Johan Eriksson (M), Arvid Hedeberg (S), Aurora Pirraku Eriksson (S), Linnéa Landerstedt (S) och Shpetim Pirraku (S),

I ärendet yrkar

Denise Norström (S), Pernilla Rinsell (MP), Hans Jansson (V) med flera bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Tomas Högström (M), Birgitta Andersson (C), Helena Hagberg (L) och Malin Gabrielsson (KD) med flera avslag.

Maria Liljedahl (SD) avslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag. Votering begärs.

Ordföranden föreslår följande omröstningsordning. Den som röstar för landstingsstyrelsens förslag röstar ja och den som röstar för Tomas Högström med fleras yrkande röstar nej.

Omröstningsresultat

Bilaga 2

När omröstningen avslutats har ja fått 39 röster och nej 36 röster. En ledamot avstod från att rösta och en ledamot var frånvarande. Ordföranden konstaterar att fullmäktige har beslutat i enlighet med landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Landstinget Västmanland byter namn till Region Västmanland från 1 januari 2017.
2. Landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen betecknas från 1 januari 2017 regionfullmäktige och regionstyrelsen.

Reservation

Mot beslutet till förmån för Tomas Högström med fleras yrkande reserverar sig

Tomas Högström, Johan Eriksson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgren, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Jenny Landernäs, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Helena Hagberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Bengt-Åke Nilsson och Ida Lindh (samtliga L).

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Gustaf Eriksson och Hamse Omar (samtliga C).

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD) reserverar sig enligt bilaga.

Bilaga 3

Reservation enligt bilaga lämnas av

Maria Liljedahl, Gunhild Kjellberg, Magnus Edman, Ragnhild Jansson, Patric Sjölund, Börje Brandhill och Jan Johansson (samtliga SD).

§ 136 Komplettering av landstingsplan

Vid beslut om Landstingsplan och budget 2017 – 2019 i juni var inte förhandlingarna med Länsstyrelsen i Västmanland respektive VKL klara angående övertagandet av det regionala utvecklingsansvaret. Kompletteringen av budgeten görs utifrån följande faktorer:

- Övertagande av verksamhet från VKL
- Övertagande av det regionala utvecklingsansvaret från Länsstyrelsen i Västmanland
- Nya planeringsförutsättningar från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), EkonomiNytt nr 13 och 14, 2016
- KPAs pensionsberäkning från augusti 2016

Tabellen nedan visar förändring av intäkter och kostnader jämfört med den av fullmäktige antagna planen och budgeten i juni 2016. Efter tabellen följer beskrivningar av posterna.

Jämfört med den antagna planen och budgeten i juni sker ingen förändring av budgeterat resultat.

Belopp i miljoner kronor	2017	2018	2019
Förändring av intäkter 1)			
Skatteintäkter	-92,9	-118,6	-155,5
Generella och riktade statsbidrag	49,5	45,8	19,9
Ersättning från länsstyrelsen för övertagande av det regionala utvecklingsansvaret	4,4	4,4	4,4
Ersättning från kommunerna för övertagande av verksamhet från VKL	11,9	12,3	12,7
Finansiellt intäkter, realisationsvinster	44,1		
Summa förändrade intäkter	17,0	-56,1	-118,5
Förändring av kostnader 2)			
Övertagande av det regionala utvecklingsansvaret	-4,4	-4,4	-4,4
Övertagande av verksamhet från VKL	-11,9	-12,3	-12,7
Förändring pensionskostnader, exklusive de finansiella	-19,3	12,7	-7,6
Förändrad prognos för LPIK och befolkningsutveckling => förändrad uppräknig av rammar		20,8	75,0
Förändring finansiella kostnader, ränta pensionsskuld	-5,5	18,0	
Förändring egentligt oförutsett/buffert	24,1	21,3	
Krav på effektiviseringar, inlagt i styrelsens anslag			68,2
Summa förändrade kostnader	-17,0	56,1	118,5

1) Lägre intäkter minustecken, Ökade intäkter utan tecken

2) Ökade kostnader minustecken, Lägre kostnader utan tecken

Förändring av skatteintäkterna

Tabellen nedan visar hur bedömningen av uppräkningsfaktorerna av skatteunderlaget förändrats jämfört med den prognos som låg till grund för antagen landstingsplan och budget i juni.

Procentuell förändring	2015	2016	2017	2018	2019
SKL, oktober 2016	4,8	5,0	4,5	3,9	3,8
SKL, augusti 2016	4,8	4,8	4,6	4,1	4,1
SKL, april 2016	5,0	5,0	5,2	4,3	4,3

Regeringens bedömning september 2016	5,2	5,0	5,2	4,2	4,2

Prognosen i augusti gjordes utifrån Migrationsverkets nya prognos av antalet asylsökande och antalet ensamkommande flyktingbarn, vilket påverkar den offentliga konsumtionen. En svagare utveckling av offentlig konsumtion innebär, allt annat lika, en svagare utveckling av efterfrågan i svensk ekonomi. Den främsta orsaken till nedrevideringen i oktober för 2017 till och med 2019 är nedjusterad timlöneutveckling.

Förändring av statsbidragen

Större förändringar jämfört med antagen plan och budget har skett för inkomstutjämnningen, regleringsavgiften samt statsbidraget för läkemedelsförmånen. Statsbidraget för läkemedelsförmånen budgeterades i juni utifrån försiktighetsprincipen. Avtalet för 2016 är nu klart och regeringens avsatta medel i budgetpropositionen gör att detta statsbidrag kan budgeteras upp för kommande år.

Från 2017 sker en uppdelning av statsbidraget *Ökade resurser till välfärden*. Av detta har den generella delen lagts in i det generella statsbidraget medan den som baseras på flyktingvariabler hanteras separat, vilket för Landstinget Västmanland innebär följande fördelning

Belopp i miljoner kronor	2017	2018	2019
Enligt flyktingvariabler	49,4	49,4	35,3
Enligt befolkningsfördelning	24,1	24,1	40,2
Summa	73,5	73,5	75,5

Ersättning från länsstyrelsen för övertagande av det regionala utvecklingsansvaret

Denna ersättning är budgeterad utifrån beräknat antal årsarbetare som kommer att anställas i landstinget och enligt statens schablonersättning till länsstyrelserna. Antalet årsarbetare är en preliminär uppgift eftersom förhandlingarna inte är avslutade. Schablonersättningen från staten (så kallat förvaltningsanslag) är också preliminär och kommer att fastställas i december.

Ersättning från kommunerna för övertagande av verksamhet från VKL

Budgeterat belopp är enligt fullmäktiges behandling av detta ärende i juni 2016.

Finansiella intäkter

Landstinget strävar efter att pensionsmedlen ska vara placerade på ett ansvarsfullt och hållbart sätt. Ambitionen under planperioden är att ta ytterligare steg inom detta område, exempelvis genom att reducera portföljens fossilavtryck. En konsekvens av detta blir omplaceringar inom portföljen, vilket i sin tur resulterar i högre realisationsvinster.

Kostnader för övertagande av det regionala utvecklingsansvaret och verksamhet som tidigare funnits inom VKL

Dessa kostnader motsvarar de ökade intäkter landstinget kommer att erhålla. Denna verksamhet kommer att finnas inom Landstingskontoret och ramen för förvaltningen förstärks med detta belopp från 2017.

Förändrade pensionskostnader

Förändringen av pensionskultsberäkningen mellan den beräkning som gjordes i april och den som gjordes i augusti beror på ändrat antagande om inflation samt ny beräkning av pris- och inkomstbasbelopp. Lönesatsningar och sänkning av inkomstbasbeloppet gör att flera anställda kommer över brytpunkten (7,5 inkomstbasbelopp) för förmånsbestämd ålderspension från 2017.

Förändrad prognos för LPIK och befolkningsutveckling

I de planeringsförutsättningar som SKL presenterade 5 oktober har prognosen för LPIK justerats ner för 2018 från 3,4 procent till 3,1 procent och för 2019 från 4,1 procent till 3,3 procent. Ramarna som räknats upp med LPIK i juni har nu räknats upp med den nya prognosen för LPIK. I ersättningen till Vårdval har hänsyn tagits till senaste befolkningsprognosen i planeringsförutsättningarna för åren 2018 och 2019.

Förändring egentligt oförutsett/buffert

Sänkning av egentligt oförutsett/buffert som kommer att uppgå till 67,1 miljoner kronor 2017 respektive 65,9 miljoner kronor 2018.

Krav på effektiviseringar

För 2019 finns krav på effektiviseringar motsvarande 68,2 miljoner kronor inlagt i anslaget till landstingsstyrelsens förfogande. Hur detta ska genomföras kommer att arbetas in i Landstingsplan 2018 – 2020.

Projektmedel

Utöver ovan beskrivet förvaltningsanslag från staten via länsstyrelsen kommer den regionala utvecklingsenheten att bedriva verksamhet som finansieras med olika projektmedel som 1:1-medel för regionala tillväxtåtgärder (beslutade av riksdagen), medel från statliga verk som till exempel Tillväxtverket samt EU-medel. Dessa medel budgeteras inte utan kommer att hanteras utifrån de delegationer som kommer att ges.

Även från VKL kommer projektmedel att överföras, vilka också kommer att hanteras utifrån de delegationer som kommer att ges.

Investeringar och låneram

För åren 2018 och 2019 är byggnadsinvesteringsramarna i nuläget 325 miljoner kronor per år. Nivåerna är för låga för att täcka det identifierade behovet. Projekt Nytt Operation- och Diagnostiskt hus (NOD) samt behovet av vårdplatser i Västerås innebär att ramarna för 2018 och 2019 behöver höjas till indikativt 450 respektive 620 miljoner kronor. Det innebär, allt annat lika, att även låneramarna behöver höjas med motsvarande belopp. Höjningarna kommer att arbetas in i landstingsplan 2018 - 2020. Även för åren bortom planperioden behöver investeringsramarna vara på en väsentligt högre nivå än normalt, eftersom projekten sträcker sig över flera år samt medför andra stora följdprojekt.

I ärendet yttrar sig

Denise Norström (S), Tomas Högström (M), Maria Liljedahl (SD), Birgitta Andersson (C), Helena Hagberg (L), Malin Gabrielsson (KD), Pernilla Rinsell (MP) och Hans Jansson (V).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Redovisat förslag till förändring av intäkter och kostnader fastställs.
2. Redovisade förändringar av ramarna fastställs.
3. Anslaget till landstingsstyrelsens förfogande justeras enligt redovisat förslag.
4. Landstingsstyrelsen får i uppdrag att komplettera budgetdelen i Landstingsplan 2017 -2019 enligt fullmäktiges beslut.

Protokollsanteckning

Bilaga 4

Protokollsanteckning enligt bilaga lämnas av:

Tomas Högström, Johan Eriksson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgren, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Jenny Landernäs, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Helena Hagberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Bengt-Åke Nilsson och Ida Lindh (samtliga L).

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Gustaf Eriksson och Hamse Omar (samtliga C).

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD).

Bilaga 5

Protokollsanteckning enligt bilaga lämnas av Maria Liljedahl, Gunhild Kjellberg, Magnus Edman, Ragnhild Jansson, Patric Sjölund, Börje Brandhill och Jan Johansson (samtliga SD).

Maria Liljedahl (SD) deltar inte i beslutet.

§ 137 Reviderade reglementen för Landstingsstyrelsen och Kollektivtrafiknämnden

LTV 161490

Landstinget har ansökt om att få ta över det regionala utvecklingsansvaret från staten från den 1 januari 2017. Samtliga av länets kommuner har tillstyrkt landstingets ansökan.

En överenskommelse om samverkan mellan kommunerna i Västmanlands län och landstinget/region Västmanland har godkänts av länets kommuner och landstinget.

I enlighet med överenskommelsen inrättas en strategisk regional beredning mellan länets kommuner och landstinget/regionen för information, samråd och samverkan i frågor som är av gemensamt intresse.

Då den regionala strategiska beredningen organisatoriskt är knuten till landstings-/regionstyrelsen behöver styrelsens reglemente revideras. Styrelsens reglemente kompletteras med det regionala uppdraget och uppdragsbeskrivning för strategiska regionala beredningen.

Vad gäller Kollektivtrafiknämndens reglemente så revideras detta utifrån att den formella beredningen av kollektivtrafikfrågor kommer att hanteras av den strategiska regionala beredningen. Som en följd av detta läggs kollektivtrafikberedningen ner.

Demokratiberedningen har behandlat ärendet vid möte 2016-10-04.

I ärendet yttrar sig

Denise Norström (S).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Landstingsstyrelsens och Kollektivtrafiknämndens reviderade reglementen godkänns att gälla från 2017-01-01.

§ 138 Miljöpolicy

LTV 161491

Beskrivning av ärendet

Miljöpolicy är en avsiktsförklaring som visar ambition och åtaganden för landstingets miljö- och klimatarbete. Den är grunden för miljöcertifiering och miljömål. Miljöpolicy uppdateras utifrån krav i ny miljöledningsstandard. Förslaget till ny miljöpolicy uppfyller kraven i den nya miljöledningsstandarden. Förslaget har remitterats inom landstinget och till externa intressenter.

Miljöcertifiering

Vid certifieringsrevisionen i maj 2015 påtalade revisorerna behovet av en uppdaterad miljöpolicy för att tydliggöra kopplingen mellan miljöpåverkan och landstingets specifika verksamhet. Revisorerna menade också att policyn kan kommuniceras med enklare text och tilltalande layout.

Ny miljöledningsstandard

Kraven i den nya standarden ska uppfyllas av landstinget innan omcertifiering i maj 2018. Kraven säger bland annat att högsta ledningen ska säkerställa att miljöpolicy och miljömål är upprättade och förenliga med organisationens strategiska inriktning och förutsättningar. Högsta ledningen, i det här fallet landstingsfullmäktige, ska upprätta, införa och underhålla en miljöpolicy som:

- a) är anpassad till organisationens syfte och förutsättningar, inklusive typ, omfattning och miljöpåverkan från dess aktiviteter, produkter och tjänster
- b) ger ett ramverk för att sätta miljömål
- c) innefattar ett åtagande att skydda miljön, inklusive förebyggande av förorening, och andra specifika åtaganden som är relevanta för organisationens förutsättningar
- d) innefattar ett åtagande att uppfylla bindande krav
- e) innefattar ett åtagande att ständigt förbättra miljöledningssystemet för att uppnå bättre miljöprestanda

Miljöpolitiskt program 2018-2022

Arbetet med miljöpolitiskt program 2018-2022 har påbörjats och föregåtts av en miljö- och klimatutredning där landstingets miljöaspekter har identifierats och värderats. De betydande miljöaspekterna är de områden där landstinget har störst miljö- och klimatpåverkan. Dessa områden anger inriktning för miljöpolicy och sätter ramar för landstingets miljömål i kommande miljöpolitiskt program.

Invånarperspektiv

Miljöpolicy ska upprätthållas som dokumenterad information och kommuniceras inom landstinget. Därutöver ska miljöpolicy vara tillgänglig för intressenter exempelvis samarbetspartners, leverantörer, myndigheter och invånare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Aktiviteter för uppfyllelse av åtaganden i policy och mål i landstingets miljöprogram kan komma att kräva finansiering och ska anges i budget. Dessa mål och aktiviteter formuleras utifrån landstingets betydande miljöpåverkan och anges i landstingets miljöprogram med tillhörande handlingsplan samt i förvaltningsplaner och verksamhetsplaner.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering redogörs för i samband med landstingsfullmäktiges fastställande av miljöprogram 2018-2022.

Miljökonsekvenser

Miljöpolicy visar landstingets ambition och åtaganden i miljö- och klimatarbetet och ska leda till ständig förbättring. Miljöpåverkan från landstingets verksamheter ska minska från år till år.

Uppföljning

Koncernledningen ska kontinuerligt (minst en gång om året) säkerställa ledningssystemets lämplighet, tillräcklighet och verkan. Uppföljningen ska innefatta bedömning av möjligheter till förbättring och behovet av förändringar. Koncernledningen fattar beslut om miljöpolicy behöver uppdateras utifrån ändrade förutsättningar (till exempel lagkrav) eller ändringar i organisationen. Ändringar i miljöpolicy fastställs av landstingsfullmäktige.

Uppföljning av miljöpolicyns åtaganden görs i samband med uppföljning av miljömålen enligt landstingets styrprocess.

I ärendet yttrar sig

Andreas Porswald (MP).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Miljöpolicy fastställs.

§ 139 Avgift vid behandling på Skandionkliniken i Uppsala

LTV 160616

Sammanfattning

SKLs sjukvårdsdelegation har beslutat att lämna en rekommendation till alla landsting och regioner om vilka patientförmåner som ska gälla för patienter som genomgår protonterapi behandling vid Skandionkliniken i Uppsala. Rekommendationen innebär

att patienten maximalt ska betala 100 kronor per dygn för boende på patienthotell, kost och hemresor. Samma princip gäller för anhörigas deltagande i vården. Rekommendationen avser inte fastställd patientavgift, vilket innebär att patienten utöver maxavgiften på 100 kronor per dygn ska betala gällande patientavgift.

Beskrivning av ärendet

Bakgrunden till rekommendationen är att landsting och regioner har olika regler för bland annat sjukreseersättning vid utomlänsvård, vilket uppmärksammades när patienter började tas emot för behandling vid Skandionkliniken i Uppsala. Avsikten med rekommendationen är att likställa villkoren för patienter från hela landet som genomgår protonterapi vid Skandionkliniken.

Utöver boende på patienthotell har patienten under pågående behandlingstid rätt till ersättning för matkostnader och sjukresor som överstiger 100 kronor per dygn. Samma princip ska gälla för anhöriga som utifrån medicinska behov deltar som ett led i patientens behandling.

SKLs rekommendation gällande vård vid Skandionkliniken innebär därmed att såväl patient som anhöriga betalar en maxavgift på 100 kronor per person och dygn. Vilka ersättningsrutiner som ska gälla måste utredas närmare.

Verksamhetsmässiga/finansiella konsekvenser och finansiering

Den ekonomiska konsekvensen är svår att uppskatta, men bedöms som marginell.

Invånarperspektiv

Avsikten med rekommendationen är att likställa villkoren för de patienter som ges behandling med protonterapi vid Skandionkliniken i Uppsala.

Miljökonsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Uppföljning

Ärendet bör följas upp genom avstämning med övriga landsting, regioner samt SKL.

I ärendet yttrar sig

Denise Norström (S).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Landstinget Västmanland antar SKLs sjukvårdsdelegations rekommendation att en avgift på maximalt 100 kronor per dygn, exklusive patientavgiften, ska gälla för patient respektive anhörig vid protonterapi på Skandionkliniken i Uppsala.
2. Landstingsstyrelsen får i uppdrag att utarbeta riktlinjer för hur rekommendationen ska tillämpas för västmanländska patienter.

§ 140 Prisjustering för Folk tandvården Västmanland AB och Specialist tandvården Västmanlands sjukhus

LTV 161492

Styrelsen för Folk tandvården Västmanland AB och Specialist tandvården Västmanlands sjukhus begär ett fastställande av prisjustering i enlighet med förändrade nationella referenspriser med anledning av att Tandvårds- och

läkemedelsförmånsverket, TLV, den 15 januari 2017 reviderar de åtgärder som omfattas av den nationella referensprislstan.

Styrelsen för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården Västmanlands sjukhus föreslår också en justering av priset för de åtgärder som inte omfattas av den nationella referensprislstan, så kallade lokala åtgärder, enligt TLV:s justering av åtgärden "Basundersökning och diagnostik utförd av tandläkare".

Dessutom föreslår styrelsen för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården Västmanlands sjukhus att man får göra avsteg från den nationella referensprislstan för tandvårdsåtgärder som omfattar implantat. Anledningen är att inköpspriset för material i aktuell upphandling är högre än referensprisets materialkostnad.

Mera information finns på webbadressen <http://www.tlv.se/tandvard/andringar-i-tandvardsstodet1/>

I ärendet yttrar sig

Pernilla Rinsell (MP)

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Prislista för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvård inom Västmanlands sjukhus fastställs till gällande nivå för den nationella referensprislstan från och med 2017-01-15.
2. Landstingsfullmäktige fastställer prisjustering för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvård inom Västmanlands sjukhus för lokala åtgärder, att gälla från och med 2017-01-15.
3. Landstingsfullmäktige fastställer prisjustering för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvård inom Västmanlands sjukhus för åtgärder som omfattar implantat, att gälla från och med 2017-01-15.

§ 141 Införande av mälardalstaxa

KTM 160104

Sammanfattning

Mälardalstrafik AB (MÄLAB) har beslutat att införa Mälardalstaxan (Movingo) i sin regionala tågtrafik från och med hösten 2017. Beslutet är ett led i genomförandet av den trafik som Landstinget Västmanland har beslutat om tidigare, i likhet med övriga ägare av MÄLAB. För att beslutet ska kunna träda i kraft krävs att Landstinget Västmanland och övriga län i MÄLAB:s ägarkrets fattar beslut i enlighet med förslag i detta ärende.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet vid sammanträdet 2016-09-26 § 54.

Beskrivning av ärendet

Mellan MÄLAB:s ägare finns sedan tidigare ett Samverkansavtal om samverkan i en samordnad och integrerad trafik i östra Sverige. Mellan ägarkretsen och MÄLAB finns därutöver ett Uppdragsavtal tecknat, som reglerar MÄLAB:s uppdrag avseende genomförandet av trafiken samt att utforma och genomföra Mälardalstaxan. Beslut om priser underställs MÄLAB:s sex ägare för godkännande.

Styrelsen för MÅLAB fattade den 21 april 2016 beslut om att börja sälja Mälardalstaxan från hösten 2017 under varumärket Movingo. Mälardalstaxan är giltig för resor i såväl regionalstågstrafiken i Mälardalen som i RKTMs trafik i respektive län. Giltigheten att resa lokalt med t ex buss, pendeltåg eller T-bana kommer i Stockholms och Uppsala län gälla i hela länen. I övriga län kommer rätten gälla i zoner som motsvarar en eller flera kommuner. Pendlarbiljetter i korta relationer kommer att gälla för en regionalstågssträcka, där anslutande och parallell lokaltrafik ingår enligt zonindelningen.

Mälardalstaxan och dess villkor ingår som förutsättning i det övergångsavtal gällande trafik på Svealandsbanan, UVEN, Sörmlandspilen och Nyköpingsbanan som har ingåtts med SJ och gäller 2017-2020 med möjlighet till två optionsår.

Sortiment

Mälardalstaxans sortiment utgörs av 30-dagarsbiljetter och andra biljetter i huvudsak avsedda för arbets- och studiependling samt annat vardagligt resande. Utöver 30-dagarsbiljetter består biljettsortimentet även av biljetter med giltighet i 90 samt 365 dagar (ett år). Biljetterna säljs till helt respektive reducerat pris, där biljetter till reducerat pris kan användas av barn upp till 6 år, ungdomar från 7 till 19 år samt studenter. Priset för biljetter till reducerat pris utgörs av 75 % av priset för en biljett till helt pris.

Pris

Mälardalstaxans priser är relationsbaserad "station-station" och beräknas med utgångspunkt i järnvägssträckan för den aktuella perioden. Prisberäkningen förutsätter en startkostnad om 800 kr och därefter ett tillägg på 20 kr per kilometer järnvägssträcka. I relationer utanför centrala Stockholm har tåget lägre konkurrenskraft gentemot bilen och därför finns en rabatt på 400 kr för relationer som inte omfattar Flemingsberg och Stockholm C/Sundbyberg.

För att förenkla sortimentet och reducera antalet prisnivåer görs en avrundning till närmsta tvåhundra kronor samt ett lägsta pris på 1000 kr. Högsta pris är 3200 kr som innebär giltighet att obegränsat resa i hela trafiksystemet, inklusive alla tillhörande zoner. I de fall det framräknade priset på en biljett i Mälardalstaxan är eller blir lägre än priset på biljetter hos MÅLAB:s ägare med motsvarande geografisk giltighet så kommer priset på biljetten Mälardalstaxan justeras uppåt så att priset blir samma som för biljetten hos MÅLAB:s ägare.

Zoner

Mälardalstaxans giltighet i RKTMs-trafiken utformas som ett geografiskt zonsystem enligt samma modell som idag i respektive län. Storleken och utformningen av zonerna bygger på länens befintliga zonsystem.

- För Stockholm och Uppsala län gäller biljetterna för resor i länet oavsett start- eller slutstation i respektive län.
- För övriga län utgörs zonerna av kommuner eller grupper av kommuner. För att möjliggöra parallella RKTMs-resor är zonerna alltid sammanhängande.

Zongränserna kommer att behöva justeras över tid och underställs därför inte ägarna för godkännande. Zonindelningen för Mälardalstaxan utgör därför en del av de resevillkor som MÅLAB:s styrelse kan besluta om.

Invånarperspektiv

En stor resenärsgrupp inom kollektivtrafiken är idag barn och unga i skolålder, framförallt i de kortare pendlingsrelationerna. I unga år läggs också en grund för många värderingar som styr många av de val vi gör som vuxna. Genom att skapa biljettgiltighet som omfattar större geografisk omfattning och flera alternativ till resvägar, ökar förutsättningarna för att de väljer kollektivtrafiken även när de blir äldre och kan välja bilen.

Utökad giltighet för biljetten med både regional tågtrafik och anslutande resor med lokal kollektivtrafik ger ökad flexibilitet.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ersättningsmodellen för Mälardalstaxan beskrivs i det redovisade samverkansavtalet. Principer för prissättning. 9/10 av intäkterna från Mälardalstaxan ska anses vara intäkter från regionalt resande och ska fördelas mellan linjer, linjedelsträckor och län.

Om intäkterna från regionalt resande på en linjedelsträcka väsentligen överstiger de förväntade intäkterna, och detta antas bero på att Mälardalstaxan nyttjas för parallella resor i parternas övriga buss- eller spårtrafik, ska dessa merintäkter fördelas mellan berörda parter utifrån en uppskattning av andelar av det faktiska resandet mätt som personkilometer. Med lokalt resande avses resor i annan trafik än den regionala tågtrafiken inom en zon, antingen som anslutningsresor till en regional resa eller som en fristående resa. En stor del av de lokala resorna antas ske inom Stockholms län.

Av intäkterna från Mälardalstaxan ska 1/10 ses som intäkter för lokala resor. Intäkter för lokala resor ska fördelas mellan parterna utifrån en uppskattning av andelar av det faktiska resandet mätt som personkilometer. Inledningsvis används en schabloniserad fördelningsnyckel baserad på den fördelningsnyckel som används för fördelning av intäkter från TiM Komplet (exklusive fördelning till X-trafik).

Fördelningsnyckeln redovisas nedan:

- Stockholms läns landsting 50 procent
- Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet 7,5 procent
- Uppsala läns landsting 28 procent
- Västmanlands läns landsting 9 procent
- Örebro läns landsting 2 procent
- Östergötlands läns landsting 3,5 procent

Efter införandet av Mälardalstaxan ska så snart som möjligt fördelningsnyckeln uppdateras med stöd av resanderäkningar eller annan lämplig metod. Över tid kommer med största sannolikhet en större andel hamna i Stockholm och övriga län får endast mindre del.

Den tiondel som ska fördelas mellan länen bygger på att länen idag får ca en tiondel av intäkterna från SJ-30-dagarskort och TiM-tillägg. Totalt sett är det idag ca 30 miljoner kr som länen får för TiM-tilläggen, den absoluta huvuddelen får Stockholm. Dagens TiM-tillägg försvinner i och med införandet av Mälardalstaxan. För första kvartalet 2016 fick Örebro län 20 000 kr för TiM-tillägg.

Det avtal som MÄLAB har gjort med SJ gällande trafik på olönsamma linjer gällande 2017-2020 med två optionsår är ett så kallat tjänstekoncessionsavtal med innebörden att trafikoperatören tar en stor del av risken avseende såväl kostnads- som resande och intäktsutveckling under avtalsperioden.

Miljökonsekvenser

I och med införandet av Mälardalstaxan så ingår både regionaltågstrafik och anslutande lokal kollektivtrafik i biljetten, vilket förenklar för resenären. Förenkling vid köp av biljetter är en mycket viktig åtgärd för att förmå fler att välja kollektivtrafiken framför bilen. Detta är avgörande för om det ska vara möjligt att nå de klimatmål som finns uppsatta regionalt, nationellt och internationellt.

Uppföljning

Ärendet följs upp via MÄLAB:s styrelse genom återredovisning av beslut hos övriga ägare inom MÄLAB. Detta ska ske före 2016 års utgång.

I ärendet yttrar sig

Tommy Levinsson (S), Andreas Porswald (MP) och Tomas Högström (M).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Takpriserna för biljetter i Mälardalstaxan i enlighet med MÄLAB:s förslag godkänns.
2. Landstingsfullmäktige godkänner att MÄLAB kan fastställa pris på tilläggsbiljetter för på- och avstigning vid Arlanda C utifrån aktuella villkor med infrastrukturförvaltaren A-Train.
3. Landstingsfullmäktige godkänner att MÄLAB, i det fall MÄLAB:s ägare höjer priset på biljett med motsvarande geografisk giltighet, kan höja priset på biljett i Mälardalstaxan till samma nivå.
4. Landstingsfullmäktige godkänner att MÄLAB, för tillkommande relationer som inte omfattas av bifogat förslag, kan fastställa priser för biljetter i enlighet med samma principer som för beslutade biljetter.

§ 142 Garantiförbindelse Mälab

LTV 161493

Beskrivning av ärendet

Landstinget Västmanland har överlåtit hyresavtalet för fordon av typ Regina och X12 på MÄLAB som trafikerar UVEN. Överlåtelsen sker vid tidtabellsskiftet 2016-12-11.

En förutsättning för att MÄLAB ska kunna hyra fordonen av Transitio är att landstinget undertecknar "Garantiförbindelse avseende hyresmans åtagande", se bilaga. Det föreligger redan idag borgensförbindelse mellan Landstinget Västmanland och Transitio avseende ovan nämnda fordon.

Ärendet har behandlats av Kollektivtrafiknämnden den 2016-09-26, § 55.

Invånarperspektiv

Ingen påverkan.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser då borgensförbindelse redan föreligger. Hyran förändras inte beroende på om MÅLAB eller Landstinget Västmanland står som hyrestagare. Uppskattad årshyra för Regina är cirka 10 miljoner kronor och för X 12 cirka 5 miljoner kronor.

Miljökonsekvenser

Ingen påverkan.

Uppföljning

Uppföljning sker inom den ordinarie uppföljningsprocessen.

I ärendet yttrar sig

Tommy Levinsson (S)

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Garantiförbindelsen för MÅLAB:s hyra för fordon undertecknas.

§ 143 Garantiförbindelse för Tåg i Bergslagens hyra av spårfordon

LTV 161494

Beskrivning av ärendet

Tåg i Bergslagen AB (TiB) ägs gemensamt av Landstinget Västmanland, Region Örebro län, Region Dalarna och Region Gävleborg. Bolaget hyr i dag de spårfordon (Reginatåg och X14-tåg) som trafikerar bolagets trafikuppdrag. Hyran av Reginafordonen sker direkt från Transitio AB. Hyran för X14-fordonen faktureras idag via ägarna som i sin tur fakturerar TiB, vilken är en omständlig procedur. I och med tecknandet av "Avtal angående partsbyte" övertar TiB rollen som hyrestagare av X14-fordonen, varvid hyresfaktureringen för fordonen kan hanteras direkt mellan Transitio AB och TiB.

Ägarna måste även ingå en garantiförbindelse för TiBs hyra av spårfordon. Efter bolagsombildningen av Transitio AB är samtliga landsting/regioner delägare i Transitio AB. Enligt Transitio ABs aktieägaravtal får bolaget inte hyra ut spårfordon till andra än ägarna. Denna restriktion innebär att hyresavtalet med TiB, måste kompletteras med en garantiförbindelse från ägarna som garanterar hyresbetalningarna.

Beslutsförslaget innebär att Landstinget Västmanland, tillsammans med övriga ägare av Tåg i Bergslagen AB, undertecknar ett avtal som innebär att TiB övertar rollen som hyrestagare samt en "Garantiförbindelse avseende hyresmans åtagande" som garanterar att Transitio AB erhåller hyresbetalningar för spårfordonen.

Invånarperspektiv

Ingen påverkan.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Om Tåg i Bergslagen hyr fordonen direkt från Transitio AB leder det till viss minskad administration. Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser i övrigt. Hyran förändras inte beroende på om Tåg i Bergslagen eller ägarna står som hyrestagare.

Uppskattad årshyra för Reginorna är cirka 65 miljoner kronor och för X14 cirka 8 miljoner kronor. Landstinget Västmanlands andel av detta är 25 procent.

Miljökonsekvenser

Ingen påverkan.

Uppföljning

Uppföljning sker inom ordinarie uppföljningsprocess.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Redovisat avtal angående partsbyte undertecknas.
2. Garantiförbindelsen för Tåg i Bergslagens hyra av fordon från Transitio AB undertecknas.
3. Beslutet gäller under förutsättning att övriga ägare i Tåg i Bergslagen AB fattar motsvarande beslut.

§ 144 Nya styrande dokument för Tåg i Bergslagen

LTV 161496

Beskrivning av ärendet

Våren 2015 färdigställdes en utredning av revisorer från firma PwC på uppdrag av ägarna till Tåg i Bergslagen avseende bolagets funktion och effektivitet. Utredningen pekade på behovet av att styrande dokument såsom bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal behövdes förbättras genom förtydliganden på olika punkter. Arbetet med dessa dokument har pågått under vintern och våren i en gemensam grupp, sammansatt av representanter från de fyra ägarna med regelbundna möten och återkoppling till bolagets ägarråd och styrelse.

Förändringar föreslås avseende bolagsdokument för Tåg i Bergslagen AB – aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Föreslagna förändringar ändrar inte förhållanden kring inflytande, finansiering eller ägande. Inte heller påverkas kontroll och insyn i bolagets verksamhet samt möjligheten till utveckling av befintliga avtal med upphandlad entreprenör. Förändringarna är resultatet av en genomgång av dokumenten avseende aktualitet och korrekthet som gjorts av jurister i Landstinget Dalarna och Region Gävleborg län.

Invånarperspektiv

Ingen påverkan.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

För Landstinget Västmanland innebär ärendet inga verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser eller påverkar finansiering.

Miljökonsekvenser

Ingen påverkan.

Uppföljning

Uppföljning sker genom rapportering av Tåg i Bergslagens styrelse till ägarna.

I ärendet yttrar sig

Denise Norström (S) och Gunnar Björnstad (M).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal för Tåg i Bergslagen AB godkänns.

§ 145 Partistöd 2017

LTV 161497

Landstingsfullmäktige fastställde i juni 2014 riktlinje för partistöd att gälla från 2015-01-01. Riktlinjen utgår från de nya regler som gäller för partistöd enligt kommunallagen.

Landstinget Västmanlands partistöd består av ett grundstöd och ett mandatbundet stöd.

- Grundstödet uppgår till 3,0 prisbasbelopp per parti och år.
- Mandatstödet uppgår till 2,7 prisbasbelopp per parti och år.

Partistödet beräknas efter föregående års prisbasbelopp.

Som stöd till ungdomsorganisationerna erhåller respektive parti 1 500 kronor per mandat och år.

Enligt riktlinjerna ska årliga beslut fattas om utbetalning av partistödet.

De partier som är mottagare av partistödet ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för sitt huvudsakliga ändamål: att stärka det politiska partiets ställning i den kommunala demokratin.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och lämnas in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång.

I redovisningen av partistödet från Landstinget Västmanland ska följande ingå:

- Partistödet omfattning för det aktuella året.
- Hur partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin.
- Det ska av redovisningen framgå i vilken mån överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför den utbetalande kommunen eller landstinget samt vilka motprestationer som i så fall har erhållits.

Redovisningen ska vara undertecknad av behörig företrädare för partiet.

Partierna ska utse en granskare, som ska lämna en granskningsrapport till landstinget. Granskningsrapporten från granskaren ska tydligt intyga att partiets redovisning ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts och att de uppgifter som partiet redovisar är korrekta. Granskarens namn och kontaktuppgifter ska tydligt framgå. Granskningsrapporten ska ha inkommit till Landstinget Västmanland senast 30 juni året efter det år redovisningen avser.

Inkommer inte redovisningen eller granskningsrapporten inom utsatt tid så ska fullmäktige besluta om partistöd inte ska betalas ut alternativt återkräva utbetalt partistöd.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Partistöd utbetalas för 2017 till de partier som finns representerade i landstingsfullmäktige i enlighet med beslutade riktlinjer.

§ 146 Tillkännagivande av fullmäktiges sammanträden 2017

LTV 161498

I ärendet yttrar sig

Andreas Weiborn (M) och Denise Norström (S).

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Kungörelse av 2017 års sammanträden sker i följande tidningar: VLT, Sala allehanda, Bärgslagsbladet/Arboga tidning, Fagerstaposten, Västerås tidning och Magazin 24.
2. Taltidningen erbjuds att föra in landstingets kungörelse.
3. Inför fullmäktigemöten publiceras länk till handlingar och webbsändning i Landstingets egna officiella kanaler.

§ 147 Motion om utfasning av hyrläkare i primärvården

LTV 160034

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Joakim Widell, alla (KD), föreslår i en motion inkommen 2016-01-07 att landstingsstyrelsen får i uppdrag att snarast införa landstingsövergripande rutiner som leder till stärkt patientsäkerhet i hela vårdkedjan trots nyttjande av hyrläkare i primärvården, samt att utarbeta en plan för att fasa ut användandet av hyrläkare i primärvården.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-02-17 § 6 c).

Landstingsstyrelsens yttrande

Inom den landstingsdrivna primärvården utgörs idag en del av den dagliga läkarbemanningen av så kallade hyrläkare. Uppgifter saknas om utnyttjandet av bemanningsföretag i den privata delen av den västmanländska primärvården. De förekommer dock även där.

Även om kompetenta hyrläkare utgör en viktig del av bemanningen, kan ett omfattande nyttjande av hyrläkare medföra brister i vårdkvalitet, patientsäkerhet, kontinuitet, arbetsmiljö, samt att viktiga utvecklingsfrågor trängs bort. Därtill medför det höga kostnader.

Landstinget har därför under flera år arbetat målinriktat med syfte att minska antalet så kallade hyrläkare inom primärvården. Det handlar främst om att rekrytera fler läkare till utbildningstjänster för att på sikt öka antalet specialister. Som exempel kan nämnas finansiering av fler ST-tjänster, inrättande av en så kallad utbildningsmottagning på Oxbackens vårdcentral och anställning av nyutbildade läkare med utländsk utbildning. Produktionsplanering och överföring av arbetsuppgifter från läkare till

andra yrkeskategorier är också viktiga verktyg i arbetet. Ansträngningar görs också för att anställa färdiga specialister, bland annat genom goda arbetsvillkor. Under det senaste året har insatserna börjat ge resultat och utnyttjandet av hyrläkare har börjat minska.

Ett samarbete med andra landsting förbättrar möjligheterna till fortsatt framgång i det här arbetet. Redan idag deltar landstinget i ett nationellt arbete med syfte att fasa ut bemanningsföretag inom psykiatrin. Erfarenheter från det samarbetet är att det krävs noggranna förberedelser under lång tid, och att ett snabbt och ogenomtänkt hyrläkarstopp bör undvikas.

Uppmuntrade av arbetet som pågår inom psykiatrin har SKL initierat ett liknande arbete med målsättningen att kraftigt reducera användningen av bemanningsföretag inom hela den svenska sjukvården. Landstinget Västmanland deltar i planeringen av det arbetet, vilket innebär att den offentliga primärvården kommer att ingå i ett nationellt arbete med utfasning inom en snar framtid.

Under 2013 genomfördes en riskanalys inom den offentliga primärvården avseende läkarbemanning av bemanningsföretag. Arbetet ledde till att instruktioner och rutiner skärptes och nya togs fram. 2014 besökte IVO den offentliga primärvården och granskade särskilt patientsäkerheten i primärvården med hänvisning till beroendet av bemanningsföretag. IVO konstaterade att situationen medför risk för att patientsäkerheten påverkas, men även att verksamheten vidtar nödvändiga åtgärder. Det finns idag i landstingets ledningssystem ett flertal rutiner och instruktioner för att minimera risken att patientsäkerheten hotas till följd av hyrläkare i primärvården. Ansvar mellan primärvård och andra verksamheter för att säkerställa patientsäkerhet i hela vårdkedjan regleras i samverkansdokument, som även omfattar privat driven primärvård.

I ärendet yttrar sig

Malin Gabrielsson (KD), Pernilla Rinsell (MP), Elisabeth Wäneskog (KD), Birgitta Andersson (C), Tomas Högström (M), Hans Jansson (V), Ingvar Nordén (KD), Torsten Källberg (L), Susanne Henning Aihonen (M) och Barbro Larsson (C),

I ärendet yrkar

Malin Gabrielsson (KD) bifall till motionen.

Pernilla Rinsell (MP) och Hans Jansson (V) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Birgitta Andersson (C), Tomas Högström (M) och Torsten Källberg (L) bifall till motionens första att-sats samt att att-sats två anses besvarad.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de tre yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Mot beslutet till förmån för Malin Gabrielsson yrkande reserverar sig

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Elisabeth Wäneskog (samtliga KD).

Mot beslutet till förmån för Birgitta Andersson (C) med fleras yrkande reserverar sig

Tomas Högström, Johan Eriksson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgren, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Jenny Landernäs, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Torsten Källberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Bengt-Åke Nilsson och Ida Lindh (samtliga L).

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Gustaf Eriksson och Hamse Omar (samtliga C).

§ 148 Motion om att öppna upp landstingsstyrelsens möten

LTV 160092

Birgitta Andersson (C) föreslår i en motion inkommen 2016-01-15 att landstingsstyrelsens möten blir öppna så att allmänheten får möjlighet att närvara vid dessa möten.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-02-17 § 6 b).

Landstingsstyrelsens yttrande

Landstinget delar motionärens uppfattning om att det är viktigt att säkerställa att invånarna får möjlighet till tidig insyn i ärenden. Om invånarna kan följa debatten från ett tidigt stadium kan sannolikt förståelsen för många beslut öka och därmed även tilltron till vår demokrati.

I Landstinget Västmanland, liksom i majoriteten av landets övriga landsting, är landstingsstyrelsens sammanträden inte offentliga. Kontakter med de landsting som har infört öppna möten pekar på att den samlade erfarenheten är i huvudsak positiv. Den synpunkt som framförts är vikten av att ha lokaler som kan möta verksamheternas krav på säkerhet.

Att öppna upp styrelsens möten så att allmänheten kan närvara ställer krav på möteslokalen som landstinget idag inte kan tillgodose eftersom landstingsstyrelsens sammanträdeslokal finns innanför landstingshusets skalskydd.

Landstingsstyrelsen avser att se över vilka möjligheter som finns för att öka invånarnas insyn, exempelvis via webbsändningar från landstingsstyrelsens sammanträden.

I ärendet yttrar sig

Birgitta Andersson (C), Denise Norström (S), Tomas Högström (M), Andreas Porswald (MP), Torsten Källberg (L), Malin Gabrielsson (KD), Dan Avdic Karlsson (V) och Susanne Henning Aihonen (M).

I ärendet yrkar

Birgitta Andersson (C), Tomas Högström (M), Torsten Källberg (L) och Malin Gabrielsson (KD) i första hand återremiss och i andra hand bifall till motionen.

Denise Norström (S) bifall till landstingsstyrelsen förslag.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår följande beslutsordning: Återremissyrkandet ställs mot avslag. Skulle återremissyrkandet bifallas kommer inga andra förslag att prövas. Skulle återremissyrkandet avslås kommer de övriga förslagen att ställas mot varandra. Fullmäktige godkänner den föreslagna propositionsordningen. Ordföranden konstaterar att fullmäktige beslutat att bifalla återremissyrkandet.

Fullmäktiges beslut

1. Motionen återremitteras.

§ 149 Motion om västmanlänningarnas delaktighet i storregionfrågan genom folkomröstning

LTV 160412

Maria Liljedahl och Ann-Christin From Utterstedt båda (SD) föreslår i en motion inkommen 2016-03-09 att Landstingsstyrelsen ges i uppdrag att verkställa en folkomröstning rörande bildandet av en storregion mellan då Region Västmanland och annat/andra län i samband med de allmänna valen 2018, samt att Landstingsstyrelsen ges i uppdrag att ta fram hur frågeställningen och svarsalternativen i folkomröstningen skall lyda.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-04-22 § 28 c.

Landstingsstyrelsens yttrande

Regeringen har tillsatt en kommitté – Indelningskommittén - med uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting.

Möjligheten att anordna en folkomröstning finns reglerad i kommunallagen. Det första ställningstagandet inför en eventuell folkomröstning är om den fråga omröstningen gäller faller inom ramen för den kommunala kompetensen och om det är en fråga som fullmäktige kan besluta om. För landstingets del gäller det frågor om kultur, kollektivtrafik och sjukvård.

Frågan om bildande av storregion kommer att beslutas på nationell nivå av riksdagen efter förslag från regeringen/indelningskommittén.

Vid riksdagens sammanträde i juni i år bifölls konstitutionsutskottets betänkande 2015/16:KU25 där riksdagen ställde sig bakom förslaget ”att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till bestämmelser av innebörden att

befolkningens önskemål och synpunkter ska beaktas vid ändringar i landstingsindelningen". Riksdagens beslut innebär inte att någon ny lagstiftning tillskapats eller att någon ytterligare beslutskompetens tillförts landstingen.

I ärendet yttrar sig

Maria Liljedahl (SD), Denise Norström (S), Tomas Högström (M), Pernilla Rinsell (MP), Helena Hagberg (L), Arvid Hedeberg (S), Hans Jansson (V), Susanne Henning Aihonen (M), Gunnar Björnstad (M), Andreas Porswald (MP), Birgitta Andersson (C) och Malin Gabrielsson (KD).

I ärendet yrkar

Maria Liljedahl (SD), Tomas Högström (M), Helena Hagberg (L) bifall till motionen.

Denise Norström (S), Pernilla Rinsell (MP), Hans Jansson (V) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag. Votering begärs.

Ordföranden föreslår följande omröstningsordning. Den som röstar för landstingsstyrelsens förslag röstar ja och den som röstar för Maria Liljedahl med fleras yrkande röstar nej.

Omröstningsresultat

Bilaga 6

När omröstningen avslutats har ja fått 47 röster och nej 27 röster. Tre ledamöter var frånvarande. Ordföranden konstaterar att fullmäktige har beslutat i enlighet med landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen avslås.

Reservation

Bilaga 7

Reservation enligt bilaga lämnas av Maria Liljedahl, Gunhild Kjellberg, Magnus Edman, Ragnhild Jansson, Börje Brandhill och Jan Johansson Christer Lenell (samtliga SD).

Mot beslutet till förmån för Maria Liljedahls yrkande reserverar sig

Tomas Högström, Johan Eriksson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgren, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Helena Hagberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Bengt-Åke Nilsson och Ida Lindh (samtliga L).

§ 150 Motion om att erbjuda hemsjukvården journalsystemet Cosmic

LTV 160598

Maria Dellham, (M), föreslår i en motion inkommen 2016-04-13 att Landstinget Västmanland ska erbjuda kommunerna i Västmanland att ansluta sig till Cosmic.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-04-20 § 28 f).

Landstingsstyrelsens yttrande

Landstinget Västmanland har under de senaste åren arbetat aktivt med att tillgängliggöra journalsystemet Cosmic till primärvården under parollen "en patient, en journal". Under hösten ansluts de sista vårdcentralerna till Cosmic, därefter har såväl all primärvård som somatisk vård i Västmanland tillgång till ett gemensamt journalsystem.

Nästa steg i tillgängliggörandet av ett gemensamt journalsystem är att erbjuda denna möjlighet till kommunerna och dess vårdrelaterade verksamheter, i enlighet med de dialoger som tidigare förts med den politiska majoriteten.

Allt eftersom kommunernas nuvarande avtal kring vårdinformationssystem löper ut, är ambitionen att kunna erbjuda dessa möjlighet att ansluta sig till Cosmic och på så sätt förverkliga "en patient, en journal" i länet. I nuläget är det framförallt Västerås Stad som visat intresse för denna möjlighet och det pågår en långt framskriden dialog kring formerna för en sådan realisering.

I ärendet yttrar sig

Maria Dellham (M), Karin Thorborg (V), Malin Gabrielsson (KD), Helena Hagberg (L), Birgitta Andersson (C), Maria Liljedahl (SD), Bengt-Åke Nilsson (L), Barbro Larsson (C), Pernilla Rinsell (MP), Denise Norström (S) och Linnea Landerstedt (S).

I ärendet yrkar

Maria Dellham (M), Malin Gabrielsson (KD), Helena Hagberg (L), Birgitta Andersson (C) och Maria Liljedahl (SD) bifall till motionen.

Karin Thorborg (V) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Mot beslutet till förmån för Maria Dellham med fleras yrkanden reserverar sig

Thomas Högström, Elin Johansson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgrén, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Helena Hagberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Bengt-Åke Nilsson och Ida Lindh (samtliga L).

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Gustaf Eriksson och Hamse Omar (samtliga C).

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Joakim Widell (samtliga KD).

Maria Liljedahl, Gunhild Kjellberg, Magnus Edman, Börje Brandhill, Christer Lenell och Ragnhild Jansson, (samtliga SD).

§ 151 Motion om patientföreträdare

LTV 160732

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Magnus Ekblad och Gustaf Eriksson, alla (C), föreslår i en motion inkommen 2016-05-09 att arbetsättet med patientföreträdare förs in i fler verksamheter, samt att Landstinget Västmanland tar fram en plan för ökad patientmedverkan i utvecklingen av hälso- och sjukvården.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-06-21 § 63 b).

Landstingsstyrelsens yttrande

Att stärka patienters och närståendes inflytande i vården är ett prioriterat område i Landstinget Västmanland för att öka patientsäkerheten samt för att öka den enskildes delaktighet i vård och behandling. Detta slås fast i Landstingsplan 2016-2018 och finns närmare beskrivet i Patientsäkerhetsberättelse 2015 som ett viktigt utvecklingsområde och kommer att finnas med i Program för Patientsäkerhet också för att säkra kunskapsöverföring från patienter och deras närstående.

Motionen tar upp möjligheten att med så kallade patientföreträdare utveckla den patientnära vården i likhet med vad som sker redan idag i Landstinget Västmanland till exempel på reumatologen och inom ramen för standardiserade vårdförlopp inom cancersjukvården.

Landstinget Västmanland har en medveten strategi att se patienter och deras närstående som en resurs i utveckling av hälso- och sjukvården. I planeringsförutsättningarna till förvaltningarna finns detta uttryckt som att alla verksamheter ska ha en fokusgrupp eller ett brukarråd. Landstinget kommer också pröva möjligheten att införa systemet med patientföreträdare inom fler delar av verksamheten.

I patientsäkerhetsdialogen med samtliga verksamheter ges stöd i att utveckla både delaktigheten på individnivå såväl som på systemnivå. Även ändra verksamheter än reumatologen har kommit långt i sitt arbete till exempel psykiatrin och flera vårdcentraler.

På Patientsäkerhetens dag den 28:e april deltog både reumatologen och standardiserade vårdförlopp för att sprida goda exempel samt att föreläsningar gavs om Personcentrerad vård samt under temat "Patienten reagerar" berättade Region Skåne om sitt arbete att få med patientrepresentanter i sitt utvecklingsarbete.

Under hösten sker också en utbildningssatsning i att främja ett ökat patientinflytande i vård och behandling där flera patienter medverkar.

I ärendet yttrar sig

Birgitta Andersson (C), Kenneth Östberg (S) och Barbro Larsson (C),

I ärendet yrkar

Birgitta Andersson (C) bifall till motionen.

Kenneth Östberg (S) bifall till landstingsstyrelsens förslag

Beslutsgång

Ordföranden ställer be båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag. Votering begärs.

Ordföranden föreslår följande omröstningsordning. Den som röstar för landstingsstyrelsens förslag röstar ja och den som röstar för Birgitta Anderssons yrkande röstar nej.

Omröstningsresultat

När omröstningen avslutats har ja fått 47 röster och nej 28 röster. Två ledamöter var frånvarande. Ordföranden konstaterar att fullmäktige har beslutat i enlighet med landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Mot beslutet till förmån för Birgitta Anderssons yrkande reserverar sig

Thomas Högström, Elin Johansson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgren, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Helena Hagberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Sam Haddad och Ida Lindh (samtliga L).

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Gustaf Eriksson och Hamse Omar (samtliga C).

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Joakim Widell (samtliga KD).

§ 152 Motion om barnhälsovården

LTV 160763

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Joakim Widell, alla (KD), föreslår i en motion inkommen 2016-05-16 att åttamånaders hembesök och treårs teambesök enligt Rikshandboken för barnhälsovård införs.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till landstingsstyrelsen för yttrande, LF 2016-06-21 § 63 c).

Landstingsstyrelsens yttrande

Landstingsstyrelsen fastställde 2016-06-22 § 193 Primärvårdsprogram 2017, att gälla från och med 2017-01-01.

I avsnitt 2.5, Utvidgat Barnhälsovårdsprogram, står följande:

”2014 kom en ny vägledning för barnhälsovård från Socialstyrelsen.

Syftet med denna vägledning är att ge kunskaps- och handlägningsstöd för yrkesverksamma i barnhälsovården, samt beslutsstöd för beslutsfattare i arbetet med att utveckla och genomföra hälsovårdsprogram för barn.

Ett viktigt syfte är att bidra till en mer jämlik barnhälsovård över landet.

Trots att den svenska barnhälsovården ofta beskrivs som generell och likartad är det visat sedan tidigare att det finns stora skillnader i landet vad gäller såväl utbud och metoder som uppföljning.

Långsiktiga effekter av att inte införa det nya barnhälsovårdsprogrammet kan innefatta ojämlik hälsa, fetma och psykisk ohälsa. Dessa symptom ses redan nu bland ungdomar i Västmanland. (Liv och Hälsa Ung 2014)

Med ovanstående som grund föreslås en utvidgning av BHV-programmet med

8-mån hembesök: Stor nytta att möta familjen på hemmaplan i denna ålder, mycket som händer i utvecklingen, barnsäkerhet, m.m. Idag får de hembesök när barnet är nyfött.

3-års teambesök (Läkare+sköterska): Många viktiga saker att fånga upp vid läkarbesök: Övervikt, utvecklingsrubbingar, psykosociala faktorer.”

De hembesök som motionärerna föreslår införs alltså efter årsskiftet 2016/17.

I ärendet yttrar sig

Malin Gabrielsson (KD) och Pernilla Rinsell (MP).

I ärendet yrkar

Malin Gabrielsson (KD) bifall till motionen.

Pernilla Rinsell (MP) bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att fullmäktige beslutat enligt landstingsstyrelsens förslag.

Fullmäktiges beslut enligt landstingsstyrelsens förslag

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Mot beslutet till förmån för Malin Gabrielssons yrkande reserverar sig

Thomas Högström, Elin Johansson, Carina Sjölund, Maria Dellham, Mikael Andersson Elfgren, Stephanie Bruksgård, Gunnel Wallquist, Andreas Weiborn, Stefan Bengtsson Svärd, Johan Widén, Gunnar Björnstad, Sverre Linton, Fredrik Larsson, Susanne Henning Aihonen, Silvana Enelo-Jansson och Stefan Suvero (samtliga M).

Helena Hagberg, Anita Lilja-Stenholm, Gabriella Thies, Sam Haddad och Ida Lindh (samtliga L).

Birgitta Andersson, Barbro Larsson, Gustaf Eriksson och Hamse Omar (samtliga C).

Malin Gabrielsson, Ingvar Nordén och Joakim Widell (samtliga KD).

§ 153 Inkomna interpellationer

- a) Interpellation från Birgitta Andersson (C) om sjukreselinje till mammografiundersökning och aortascreening (LTV161553).
- b) Interpellation från Stephanie Bruksgård (M) om slutenvården inom BUP (LTV161630).
- c) Interpellation från Malin Gabrielsson (KD) om föräldrars möjlighet att kunna förnya recept och boka läkartid till sina tonåringar (LTV161644)

Fullmäktige beslutar

1. Interpellationerna får ställas

§ 154 Svar på interpellationer

Bilaga 9	a) Svar på interpellation från Birgitta Andersson (C) om sjukreselinje till mammografiundersökning och aortascreening (LTV161553). <i>Vid behandling av interpellationen yttrar sig Birgitta Andersson (C) och Tommy Levinsson (S).</i>
Bilaga 10	a) Svar på interpellation från Stephanie Bruksgård (M) om slutenvården inom BUP (LTV161630). <i>Vid behandling av interpellationen yttrar sig Stephanie Bruksgård (M), Hans Jansson (V) och Barbro Larsson (C).</i>
Bilaga 11	a) Svar på interpellation från Malin Gabrielsson (KD) om föräldrars möjlighet att kunna förnya recept och boka läkartid till sina tonåringar (LTV161644). <i>Vid behandling av interpellationen yttrar sig Malin Gabrielsson (KD) och Karin Thorborg (V).</i>

§ 155 Valärenden

Valberedningens ordförande Olof Walldén föredrar valärendena

Fyllnadsval

Förvaltningsrätten i Uppsala 2016-11-23 -- 2019-12-31

Fyllnadsval efter Evelina Goderholt (M) Västerås kommun.

Nämndeman

Susanne Henning Aihonen (M), Arboga kommun.

Juryman i tryckfrihetsmål 1:a gruppen, 2016-11-23 - 17-12-31

Fyllnadsval efter Lars Andersson (S), Skinnskattebergs kommun.

Juryman

Ann-Marie Lundin (S), Köpings kommun.

Västmanlands Teater, 2017-01-01 - 2018-12-31 En ledamot.

Fyllnadsval efter Vivi Rönnberg (S), Hallstahammars kommun.

Ledamot

Kristina Nyberg (S), Sala kommun.

Gemensamma kostnämnden, 2017-01-01 - 2018-12-31 En ersättare.

Fyllnadsval efter Vivi Rönnberg (S), Hallstahammars kommun.

Ersättare

Anna-Karin Folkesson (S), Hallstahammars kommun.

Patientnämnden, 2016-11-23 - 2018-10-14 En ledamot.

Fyllnadsval efter Laila Jarstorp (L), Skinnskattebergs kommun.

Ledamot

Gabriella Thies (L), Västerås kommun.

Övervakningsnämnd, 2016-11-23 - 2018-12-31 En ersättare.

Fyllnadsval efter Mari-Louise Hytter (S), Arboga kommun.

Ersättare

Barbro Östling (S), Västerås kommun.

Fullmäktige beslutar

1. Valen förrättas enligt valberedningens förslag.

§ 156 Information från styrelse och/eller nämnd

På fråga från Gunnar Björnstad (M) om vilket namn som är korrekt vid avtalsskrivning informerar Denise Norström (S) att Västmanlands läns landsting är det namn som finns i bolagsregistret men att vi också använder oss av Landstinget Västmanland. Båda namnen är kopplade till samma organisationsnummer. Inför övergången till Region Västmanland kommer namnfrågan att ses över.

§ 157 Sammanträdet avslutas

Ordförande Glenn Andersson tackar fullmäktige för dagens debatter och önskar samtliga en god jul och gott nytt år. Ordföranden konstaterar också att dagens sammanträde var det sista sammanträdet i egenskap av landstingsfullmäktige, Nästa fullmäktige kommer bli det första i egenskap av regionfullmäktige.

Mötet förklaras avslutat klockan 18.35.

Vid protokollet

Benita Gren Karlsson, mötessekreterare

Justerat 2016-12-01

Glenn Andersson
Ordförande

Maria Dellham, § 142-148
Justerare

Malin Gabrielsson
Justerare

Helena Hagberg
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-12-01 intygas: